

HALKBİLİMİ
ARAŐTIRMALARI DERNEĞİ
FOLKLOR RESEARCH ASSOCIATION

*uluslararası halkbilimi
araştırmaları dergisi*

Geliş Tarihi: 07.05.2019 Kabul Tarihi:29.05.2019
Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi
Cilt:1 Sayı:2 Yıl:2019

Entry Date: 07.05.2019 Accepted:29.05.2019
International Journal Of Folklore Research
Volume:1 Issue:2 Year:2019

Ordu İli Ulubey İlçesinde Doğum ile İlgili Halk İnanıřları¹

Mustafa EREN²

Öz

Halk inanışları geçmişten günümüze kendini yeni durum ve koşullara uydurarak varlığını devam ettirmektedir. Başlangıçta halkın inandığı bir dinin parçası olan bu inanmalar günümüzde geleneğin bir parçası olmuştur. Bu inanmalardan en önemlilerini ise doğum ile ilgili inanmalar oluşturur. Hayata başlangıcın, neslin devamının ifadesi olan doğumla ilgili olarak doğum öncesi dönemde, bebeğin cinsiyetinin belirlenmesinde, doğum anı ve sonrasında, doğan çocuğa adının verilmesinde, çocuğun sağlıklı olması için kırklanmasında ve Al'a karşı alınan önlemlerde birçok inanma yer alır. ocuk sahibi olabilmek için özellikle Mayıs Yedisinde ermiğe girme, ocak ve evliyaları ziyaret etme. Doğum öncesi dönemde hamile kadının görünüş ve davranışlarına bakarak doğacak çocuğun cinsiyetini belirleme. Yürüyemeyen ocuklara ayak bağı kesme. Kırk basmasına karşı önlemler alma ve kırklama gelenekleri bu inanmaların temelini oluşturur.

Yüzyıllardır Türk kültürüyle yoğrulmuş Ordu ilinin Ulubey ilçesinde de doğum ile ilgili inanmalar geniş yer tutar. Bu inanışların bir kısmı unutulsa da birçoğu hâlâ devam etmektedir. Bu alışmada Ulubey'de doğumla ilgili halk inanışları farklı köylerden yapılan derlemelerle aktarılmaya alışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: inanış, Ulubey, doğum, inanma

Folk Beliefs on Birth in Ulubey District of Ordu Province

Abstract

Folk beliefs continue to exist from past to present by adapting itself to new conditions and conditions. These beliefs, which are part of a religion originally believed by the people, have now become part of the tradition. Believes about birth are the most important of these beliefs. The beginning of life, which is the expression of the continuation of the generation of birth in the prenatal period, the determination of the sex of the baby, the birth and after the birth, the name of the child born, the child to be healthy and the measures taken against the many take

¹ "Ulubey Halk Bilimi Monografisi" Adlı Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında Hazırlanmakta Olan Doktora Tezimizden Üretilmiştir.

² Mustafa EREN, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Doktora Öğrencisi, kutaymustafa@hotmail.com. 05055965001.

part in the measures “Al”. In order to have children, especially in May 7, entering the “Çermik”, visiting the quarries and saints. Pregnant woman's appearance and behavior in the prenatal period to determine the gender of the child to be born. Impediment cutting the kids who can't walk. It is the basis of these beliefs to take measures against the forty raids and to make the tyrannical traditions.

Beliefs about childbirth in Ulubey District of Ordu Province, which has been mixed with Turkish culture for centuries, have a wide range of beliefs. While some of these beliefs are forgotten, many of them still continue. In this study, folk beliefs about birth in Ulubey were tried to be conveyed by collections from different villages.

Keywords: belief, Ulubey, birth, believing

1.Giriş

İnanç sözlük anlamı ile kişice ya da toplumca, bir düşüncenin bir olgunun, bir nesnenin, bir varlığın gerçek olduğunun kabul edilmesi demektir. Halk bilimi belli bir toplumun eski dinlerinden miras alıp kendi çağının şartlarına uygulayarak yaşattığı yeni dininde yaşam şartlarının gerektirdiğince yeni biçimler yeni içerikler ve anlatışlarla oluşturduğu inanışlarla ilgilenir (Boratav, 2013: 13). Halk inançları töreler, törenler ve büyü niteliğindeki işlemlerle bir bütün halinde biçimlenirler (Boratav, 2013: 15).

Dinler ilk toplumlardan itibaren vardır. İlk toplumlardaki dini birtakım uygulamalar günümüze halk inancı olarak gelmiştir (Kalafat, 1999: 88). Bunlar din adamlarınca çoğunlukla hurafe veya batıl inanç olarak isimlendirilirler (Çobanoğlu, 2003: 12). Ancak halk inançları halkın gerçek dinî hayatını yansıtır, tamamen dinin dışında değildir (Kalafat, 2001: 44). Türk inançlarından birçoğu semavi dinlerden önceki döneme aittir (Kalafat, 2010: 70). Halk inanışları din ve ahlak kuralları gibi kesinlik taşımazlar ve aynı topluluk içinde bile farklılıklar gösterebilir (Boratav, 1997: 7; akt. Artun, 2008: 271).

Ulubey ve yöresinde Türk hâkimiyeti kurulmadan önce Persler, Romalılar ve Bizanslıların yaşadıkları bazı kaynaklarda belirtilmektedir ancak Ulubey’de birçok köy adının Türk boylarının adı olması (Kumanlar gibi) Türklerin buraya bilinenden çok daha önceki yıllarda geldiğini göstermektedir (Günay, 2016: 17). Orta Karadeniz Bölgesini de içine alan bir bölgede kurulan ve başkenti Niksar olan Danişmendliler Beyliği (1080-1178) yörenin Türkleşmesinde etkili olmuştur. Ardından Hacı Emiroğulları Beyliğinin etkisi altına giren bölge 1427 tarihinde Hacı Emiroğulları Beyliğinin, Osmanlılar tarafından ilhak edilmesiyle Osmanlı Devletinin hâkimiyeti altına girmiştir (Demir, 2007: 82). Ulubey'in idari yapısı, 1 Nisan 1958 tarihinde ilçe hâline dönüştürülmüştür (Günay, 2016: 20).

Ulubey, sahile yakınlığı dolayısıyla ve Gölköy-Mesudiye üzerinden Sivas bölgesiyle olan bağlantıyı sağlayan bir yerde kurulup geliştiği için, 550 yıldan beri bir bucak (nahiye) olma vasfını korumuştur (Çebi, 1995: 8). 35 köy ve 6 mahallesiyle (Günümüzde köyler de mahalle olmuştur, ancak halk hâlâ bu mahallelere köy demektedir.) Ordu ilinin güneyine düşer. Ordu, Gölköy, Mesudiye, Sivas karayolunun üzerindedir ve Ordu merkeze 22 km mesafededir. İlçe merkezinin rakımı 586 metre olsa da köylerde 1.600 metreye ulaşan dağlar vardır, yüzölçümü 304 km²dir. En önemli geçim kaynağı fındık olan Ulubey’de arıcılık da yapılmaktadır. 2015 yılındaki verilere göre ilçenin köyler dâhil toplam nüfusu 19.903’tür (Günay, 2016: 33-43).

Ulubey ilçesi zengin doğal güzelliklere sahiptir. Kaya mezarları, sarp deredeki kemer köprüleri, şelaleleri, kanyonları ile Şeyh Abdullah ve Salih Derviş ziyaretgâhları tarihsel ve kültürel zenginliklerini oluşturmaktadır. Bunların yanında gelenek, görenek ve halk inançları Ulubey'deki halk yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır.

2.Ulubey’de Doğum ile İlgili Halk İnanışları

İnsan yaşamının üç önemli geçiş döneminin olduğu kabul edilir. Bunlar doğum, evlenme ve ölümdür. Bu üç aşamanın her biri için toplumda birçok âdet ve inançlar vardır. Bunlar ait olduğu yörenin kültürünün ana bölümlerinden birini oluşturur (Örnek, 1977: 131).

Geçiş dönemine ait gelenek, görenek ve inanmalar eski Türk inançlarının izlerini taşır. İslamiyet öncesinde yaşayan Türk inançları günümüzde âdet ve inanma olarak devam etmektedir. Hatta bunlar halk tarafından İslâmiyet’in birer parçası olarak da kabul edilmektedir (Artun, 2008: 134).

Geçiş dönemlerinin en önemlisi doğumdur. Doğum aileyi akrabaları ve tüm insanlığı ilgilendirir. Ocağın tütmesi doğum ile sağlanır. Doğum ile ilgili inanç ve gelenekler kadının gebe kalma isteğinden çocuğun kırkı çıkana kadar devam eder (Örnek, 1977: 131,132).

2.1.Doğum Öncesi

Gelin yeni karıştığı ailede saygınlık kazanmak için doğum yapmak zorundadır. Kısır kadınlar horlanır. Bu nedenle kadın gebe kalmak için bir takım yollara başvurur. Bu çareler yörelere göre benzerlikler ve farklılıklar gösterir (Örnek, 1977: 132).

Türk kültüründe çocuk sahibi olmak isteyenler, Tanrının rızasını kazanmak için açları doyurur, çıplakları giydirir. Ağzı kutlu kişilerin alkış denen dualarını alır. Dede Korkut hikâyelerinde de yer yer bu durum görülür (Kalafat, 1990: 72).

Kısırlığı giderme ve gebe kalmak için halk arasında üç yola başvurulur. Bunların ilki Hastaneye başvurmadır. Diğer halk hekimliği yöntemleriyle geleneksel tedavi uygulamaktır. Sonuncusu ise yatır-türbe ziyareti, muska gibi dinsel-büyüsel yöntemlere başvurmadır (Artun, 2008: 137).

Ulubey’de ise gelin çocuk sahibi olabilmek için evliya ve ocak denen yerlere götürülür. Oralarda dua eder. Hocalara götürülerek okutulur. Mayıs Yedisinde Gölköy’de Çermük (Çermik) denilen kaplıca gölüne giren kadının çocuğunun olacağına inanılır.

Çocuğu olmayan kadınlar Mayıs Yedisinde deniz kenarına gider yürüyerek veya kayıkla yedi dalgadan atlarlar. Mayıs Yedisinde dilek dileyerek denize yedi çift bir tek taş atanların da dileklerinin kabul olacağına inanılır.

Aşeren kadının her dediği yapılır. İsteddiği şey alınıp yedirilmezse çocuğun bir yerinin eksik doğacağına inanılır. Ayrıca doğum hazırlığı için mendil işlenir, kundak bezleri hazırlanır.

2.2.Bebeğin Cinsiyetinin Belirlenmesi

Halk arasında genellikle kız çocuğunun daha hayırlı olduğu söylenmektedir. Ancak erkek çocuk isteği ağır basar. “Kız el aşıdır, elin ocağını tütürür,” sözü de bu durumu açıklar (Artun, 2008: 142).

Ulubey yöresinde bebeğin cinsiyeti hamile annenin aşermesine ve vücut yapısına bakılarak belirlenir. Eğer kadının canı tatlı yemek istiyorsa çocuğun erkek, kadının canı ekşi şeyler istiyorsa kız olacağı inancı vardır.

Hamile kadının karnı çok geniş ve büyük olursa kız çocuk olacağı, karnı top gibi yuvarlak olursa erkek çocuk olacağı tahmin edilir. Ayrıca hamile kadının kalçası büyük olursa erkek, karnı sivri olursa kız olur.

Doğacak çocuğun cinsiyeti annenin karnının yaygın ya da toplu olmasıyla da tahmin edilir. Annenin karnı yaygınsa çocuk kız, toplu ise erkek olur.

Ayrıca kız çocuklarının annenin güzelliğini aldığına inanılır. Dolayısıyla hamileliğinde anne çirkinleşirse çocuk kız, güzelleşirse erkek olacağına inanılır.

2.3. Doğum Anı ve Sonrası

Doğum sırasında inanılan bazı dinî uygulamalar eski inançlardan günümüze gelmiş iken bazıları İslâmiyet'le beraber gelmiştir. Bu inanç ve uygulamalar yeni doğum yapan anne ve bebeğinin korunması ile ilgilidir (Kalafat 1996: 8).

Doğuma Anadolu'da büyük önem verilmektedir. Doğum yapan kadının ve çocuğun korunması için kırklama, basıklık, al basması, lohusalık ve göbek kesme gibi birçok inanç ve pratik vardır (Artun, 2008: 147).

Ulubey'in köylerinde doğum anı ve sonrası ile ilgili birbirine benzer ve farklı birçok uygulama vardır. Fındıklı Köyünde bebek doğum sonrası ilk gezmede ilk önce Fındıklı Köyünün çeşmesine götürülür(KK. 44).

Yukarı Kızılen Köyünde çocuğun eşi büyük bir ağacın dibine gömülür. Lohusa kadın kırk gün korunur. Lohusa sütü çocuğa mutlaka içirilir. Bebek süttten kesilmek için aralıklı emzirilir. (KK: 12).

Hocaoğlu Köyünde, ad koymada bebeğin kulağına Kuran okunur. Göbek kesilir, ince ipele bağlanır. İlık suya az tuz atılır ve bebek yıkanır. Kız çocukların 1,5 yaşındayken kulakları sırınganla(ısırgan) yakılarak iğneyle delinir. Kulağın delik yerine iplik takılır. Loğusa kadın yatar, beline kuşak bağlanır ve sıcak çorba içirilir. Loğusa ziyaretinde kadının yanında fazla beklenmez. Anneye süt gelmesi için şekerli su (şerbet) içirilir (KK. 100).

Yine aynı köyde çocuğun eşi ağaç dibine, göbeği cami avlusuna gömülür. Lohusa ziyaretinde lohusaya hediye, bebeğe kıyafet getirilir. Lohusaya şekerli su, şerbet içirilir. Kırkı çıkana kadar bebeğin tırnağı kesilmez (KK. 101).

Oyungürgen Köyünde doğduktan sonra bebeğin yüzüne sarılık olmasın diye sarı tülbent örtülür. Çocuğun göbek bağı ipele bağlanır ve kesilir, temiz bir beze sarılır. Çocuk terlemesin diye banyo suyuna tuz katılır. Çocuğun eşi toprağa gömülür. Göbek bağı ise okul, cami gibi çeşitli yerlerin bahçesine gömülür. Doğumdan sonra mevlit okutulur ve lohusa şerbeti ikram edilir. İlk süte sarı süt de denir mutlaka bebeğe içirilir. İlk gezmede bebek aile büyüklerinin yanına götürülür, ayrılırken bebeğe yumurta verilir. Yaşını geçip de yürüyemeyen bebeklerin ayağına kırmızı kurdele bağlanıp Cuma namazından ilk çıkan kişiye bu kurdele kestirilir. Bu işleme ayak bağı kesme denir (KK. 102).

Sütten kesme genellikle tiksindirilerek yapılır. Çocuğun ilk dişini gören kişi çocuğa dişlerinin sağlam olması için bakır hediye alır. İlk saç çöpe atılmaz, tartılarak saçın ağırlığına sadaka verilir. Kız çocuğun cinsiyeti beli olsun diye erken yaşta kulağı delinir (KK. 102).

Elmaçukuru Köyünde göbek kalemle ölçüp kesilir. Bebeğin teri kokmasın diye banyo yaptığı suya tuz katılır. Kırkı çıkana kadar Cuma günü hariç her gün yıkanır. Loğusa Şerbeti şeker, karanfil, tarçın, kuru zencefil suyla kaynatılarak yapılır. Bebeğe ilk süt içirilir, zıbın giydirilir. Ad koyulurken çocuğun kulağına ezan okuyup, üç kez adı kulağına söylenir. Bebeğin kırkı çıkmadan tırnak kesilmez (KK. 103).

Kıranyağmur Köyünde bebeğin teri kokmasın diye ilk banyo suyuna tuz katılır. Göbeği temiz bir bezle kapatılır. Yeni doğan bebeğe kundak yapılır. Kırk kaşık su ile bebeğin yıkanması sağlanır buna kırklama denir. Anne hasta olup ilaç kullandıysa, bebek süttten kesilir. Saçı daha sık gelsin diye sürekli kesilir (KK. 104).

Belenyurt Köyünde lohusa kadına un çorbası yedirilir ve şeker şerbeti içirilir. Bebeği ilk giydirmeye kundaklama denir. Bebek kız ise çember ile erkek ise mendil ile kundaklanır. Kırklamada kırk kaşık suyun içine kırk küçük taş ve altın yüzük koyulur. Bu su içindekilerle beraber çocuğun başından aşağı dökülür (KK. 105).

Sütten kesmede anne memesine biber veya salça sürer. Bebeğin ilk saçını kuş yuva yapmasını, başı ağrımamasın diye dışarı atılmaz yakılır. İğne sobada kızdırılıp kulak delinir (KK. 105).

Koşaca Köyünde yeni doğum yapan kadına sütü olsun diye, lohusa şerbeti içirilir. Diş çıkaran çocuğun damağına diş çıkarırken acı çekmesin diye pırasa veya soğan sürülür (KK. 106).

Doğulu Köyünde bebeğin ağzı köpürdüğü zaman yağmur yağacağına, ensesi öpülürse küseceğine inanılır. Ayrıca inanışa göre bebeğin ayağı öpülürse büyüdüğünde ağaca çıkamaz (KK: 53).

Ulubey'in birçok köyünde kız çocukların kulağı, belli bir yaştan sonra ısırılan sürülerek iğne ile delinir.

Çocuk başka bir kişinin kaşığından yemek yerse o kişinin huyu ona geçer. Bebeğin kırkı çıkana kadar bebek yüksekte tutulur ve yanına et sokulmaz. Küçük çocuklar sağlıklı olsun diye mum dökülür.

Bebek veya çocuk kırk basması olmasın diye akşam namazından sonra çocuğu dışarı çıkarmazlar. Çocuğun kıyafetlerini dışarda bırakmazlar.

Kırkı çıkmayan doğum yapmış kadınlar birbirini ziyaret edemez. Cenazeden gelen kişi bebek olan odaya girmeden başka odaya girmelidir. Annenin ilenci çocuğuna geçmez.

2.4.Ad Koyma

Çocuğa ad koyma genellikle dinsel nitelikli bir törenle olur. Ad koymada çocuğun doğduğu gün, ay, mevsim önemlidir. Ailenin sosyal ve kültürel durumu da çocuğa verilecek adda belirleyicidir (Örnek, 1977: 148,149).

Ulubey'de çocukları doğmadan veya doğduktan sonra ölen aileler Dursun, Yaşar gibi adlar verirken çok çocuğu olan aileler Yeter, Songül gibi adlar vermektedir. Kız çocuğu çok olan aile erkek çocuk bekliyorsa Döndü, Döne adlarını verir. Bu adlar verilirken çocuğun yanında Kuran-ı Kerim okunur.

Belenyurt Köyünde ad koymada çocuğun sağ kulağına ezan ve çocuğun adı üç defa okunur. Sol kulağına gamet getirilir (KK. 105).

Hocaoğlu Köyünde hamile kadın için toprağa üç pırasa fidanı dikilir, bunlara üç değişik ad koyulur, hangisi daha çok gelişirse o pırasanın ismi çocuğa konur (KK. 101).

Akoluk Köyünde çocuğa adı o ailenin en yaşlı kadını verir. Bu genellikle hala veya babaannedir. Adı verilecek çocuğa hediyeler hazırlanır. Evde de misafirler için bir davet verilir. Yenilir içilir. Ardından çocuğun hediyeleri verilerek yaşlı kadın çocuğun ismini hayırlı uğurlu olsun diyerek söyler (KK: 46).

2.5.Kırklama ve Kırk Basmasına Karşı Önlemler

Yeni doğum yapan kadına kırk gün geçene kadar lohusa denir. Lohusa kadın ve bebeği kırkı çıkmadan yani kırk gün geçmeden yasaklı olan bazı şeyleri yapamaz. Örneğin bebeğin saçı ve tırnağı kesilmez. İki kırklı kadın yan yana gelmez. Zorunlu hallerde karşılaşılırsa birbirlerine yaka iğnesi alıp verirler. Kırklama anne ve bebeğin kırk gün dolandan sonra kırk kaşık su ile yıkanmasıyla yapılan uygulamadır. Kırklama ile beraber anne ve bebeğinin kırklı olma durumu sona erer.

Ulubey'in Koşaca Köyünde doğumdan sonra kırk gün içinde anne ve bebeğin ruhsal sebeplerle yakalandığı hastalığa Kırk Basması denir. Kırk Basmasına uğrayan çocuk yürüyemez, konuşamaz kısacası çelimsiz kalır. Yürüyemeyen çocuğun boynuna ip bağlanarak, çocuk yatıra götürülür. Yatır ziyaretinden sonra boynundaki ip oradan geçen birine kestirilir. (KK.106).

Hocaoğlu Köyünde kırklı olan kadınlar bir araya getirilmez. Getirilirse birbirlerine iğne alıp verirler. Kırklı olan eve et ve balık getirilmez, getirilirse bebek havaya kaldırılır. (KK. 101). Bebek doğandan kırk gün sonra kırk kaşık su ile banyo yaptırılır. Bebek 40 gün dışarı çıkarılmaz. Bebeğin kırkı çıkmadan tırnak ve saçı kesilmez. (KK. 100).

Çubuklu Köyünde Kırkı çıkmamış çocuk, eve ziyaretçi geldiğinde yüksek bir yere çıkarılır. Kırklı çocuğun saçı ve tırnağı kesilmez.

Oyungürgen Köyünde kırkı çıkmadan eve et, balık gibi yiyecekler getirilmez. Getirilse bile bebek yüksekte tutulur. Lohusa kadın kırk gün dışarı çıkmaz, başka bir lohusa kadınla bir araya gelmez. Kırkı çıkana kadar çocuk ve lohusa yalnız bırakılmaz. Işıklar kapatılmaz. Yalnız bırakılmak zorunda kalındığında bebeğin beşiğinin üzerine babasının ceketini asılır. Kırkı çıkmadan anne ve çocuk dışarı çıkarılmaz. Başka lohusa kadınlarla bir araya getirilmez, kırk gün yalnız bırakılmaz. Kırkı dolan anne ve bebek banyo yaptırılarak kırklanır. Kırkı çıkan bebek ev ziyaretine götürülür (KK. 102).

Kırkı çıkmamış bebeğin çamaşırları gece dışarı asılmaz.

2.6. “Al” Basmasına Karşı Önlemler

“Al”ın özellikle lohusa kadınlara musallat olan bir varlık olduğuna inanılır, bu duruma da “Al” basması adı verilir. Bu tehlikeli varlığı yakalayan kişi onu kendisine kul eder. Bu şekilde “Al”ı yakalayan kişi “Al” ocağı sahibi olur (Boratav, 2013: 20).

“Al”, hayvan kılığında gelerek kırkı çıkmamış bebeğe ve anneye zarar veren bir varlık olarak bilinir. Özellikle kedi kılığında bacadan gelir. Annenin ve bebeğin morararak ölmesine neden olur. “Al” basmasını tedavi eden “Al” ocakları vardır. “Al” ocağında “Al”ı tedavi edenlere

“Al”cı denir. “Al”cıların “Al”ı yakalamış öldürmüş veya sihrini bozmuş olduğuna inanılır. “Al”cılık kadınlar tarafından yapılır ve nesilden nesle geçer.

Şahinkaya Köyünde yeni doğum yapan annenin cebine “Al” basmasın diye kırk gün boyunca sarımsak bırakılır. Bebeği “Al” basmasın diye ise bebeğin yastığının altına bıçak ve sarımsak, anne ve bebeğin kaldığı odada baca varsa bacanın içine de bebeğin babasının atleti konulur (KK: 51).

Diğer bazı köylerde ise “Al”dan korunmak için bebeğin beşiğinin üzerine babasının atleti örtülür. Odaya Kuran-ı Kerim asılır. “Al” ocaklarından alınan kül anne ve bebeğin bulunduğu odaya konulur.

3.Sonuç

Başlangıçta halkın inandığı bir dinin parçası olan inanmalar günümüzde geleneğin bir parçası olmuştur. Bu geleneklerden en önemlilerini ise doğum ile ilgili olanlar oluşturur. Hayata başlangıcın, neslin devamının ifadesi olan doğumla ilgili; doğum öncesi dönemde, bebeğin cinsiyetinin belirlenmesinde, doğum anı ve sonrasında, doğan çocuğa ad verilmesinde, çocuğun sağlıklı olması için kırklanmasında ve “Al”a karşı alınan önlemlerde birçok inanma yer alır.

Yüzyıllardır Türk kültürüyle yoğrulmuş Ordu ilinin Ulubey ilçesinde de doğum ile ilgili inanmalar geniş yer tutar. Bu inanışların birçoğu günümüzde hâlâ devam etmektedir. Çocuk sahibi olabilmek için özellikle Mayıs Yedisinde çermik denilen kaplıca gölüne girme, ocak ve evliyalara ziyaret etme, doğum öncesi dönemde hamile kadının görünüş ve davranışlarına bakarak doğacak çocuğun cinsiyetini belirleme, yürüyemeyen çocuklara ayak bağı kesme, kırk basmasına karşı önlemler alma ve kırklama gelenekleri bu inanmaların temelini oluşturur.

Geçmişle gelecek arasında bir bağ olan bu geleneklerin unutulmaması yaşatılması gerekmektedir.

Kaynaklar

Erman Artun, Türk Halkbilimi, Kitabevi Yay. İstanbul 2008.

Muzaffer Günay, Bütün Yönleriyle Ulubey, Ofis Yay, İstanbul 2016.

Necati Demir, Hacıemiroğulları Beyliği, Neden Kitap Yay. İstanbul 2007.

Özkul Çobanoğlu, Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları, Akçağ Yay. Ankara 2003.

Pertev Naili Boratav, Yüz Soruda Türk Folkloru- İnanışlar, Töre ve Törenler, Oyunlar, BilgeSu Yay. Ankara 2013.

Sedat Veyis Örnek, Türk Halkbilimi, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1977.

Sıtkı Çebi, Bütün yönleriyle Dünden Bugüne Ulubey. Ordu: Ulubey Bel. Başk. Yay. Ordu 1995.

Yaşar Kalafat(1999), “Türk Dünyası Tarih Çalışmalarında Halk İnançlarının Önemi”, Milli Folklor, 44.Sayı Kış, s. 88-90.

Yaşar Kalafat, Doğu Anadolu'da Eski Türk İnançlarının İzleri, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay. Ankara 1990.

Yaşar Kalafat, Doğu Anadolu'da Eski Türk İnançlarının İzleri, Berikan Yay. Ankara 2010.

Yaşar Kalafat, İslâmiyet ve Türk Halk İnançları, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara 1996.

Yaşar Kalafat, Türk Dünyası Halk İnançları Teori ve Metot, Türk Ocakları Trabzon Şubesi Yay. Trabzon 2001.

Kaynak Kişiler

KK: 12: Rukiye Kıyak, 1950 Doğumlu, Ev hanımı, Okuma Yazması Yok, Ordu, Ulubey, Yukarı Kızılen Köyü.

KK: 44: Aysel Aksu, 1970 Doğumlu, Ev Hanımı, Ortaokul Mezunu, Ordu, Ulubey, Fındıklı Köyü.

KK: 46: Özer Aksu, 1973 Doğumlu, Öğretmen, Üniversite, Ordu, Ulubey, Akoluk Köyü.

KK: 51: Gamze Akbaş, 1975 Doğumlu, Öğretmen, Üniversite Mezunu, Ordu, Ulubey, Şahinkaya Köyü.

KK: 53: Birgül Genç, 1940 Doğumlu, Ev Hanımı, Okuma Yazması Yok, Ordu, Ulubey, Doğulu Köyü.

KK: 100: Hüseyin Bektaş, 1951 Doğumlu, Çiftçi, İlkokul Mezunu, Ordu, Ulubey, Hocaoğlu Köyü.

KK: 101: Döndü Demir, 1959 Doğumlu, Ev Hanımı, İlkokul Mezunu, Ordu, Ulubey, Hocaoğlu Köyü.

KK: 102: Fatma Yılmaz, 1963 Doğumlu, Ev Hanımı, İlkokul Mezunu, ordu, Ulubey, Oyumgürgen Köyü.

KK: 103: Şükran Kılıç, 1961 Doğumlu, Ev Hanımı, Okuma Yazma Yok, Ordu, Ulubey, Elmaçukuru Köyü.

KK: 104: Mehmet Bakar, 1969 Doğumlu, Çiftçi, Ortaokul Mezunu, Ordu, Ulubey, Kıranyağmur Köyü.

KK: 105: Muhittin Yılmaz, 1949 Doğumlu, Çiftçi, Okur-Yazar, Ordu, Ulubey, Belenyurt Köyü.

KK: 106: Kıymet Kara, 1941 Doğumlu, Ev Hanımı, Okuma Yazma Yok, Ordu Ulubey Koşaca Köyü.